

PRITARTA

Utenos rajono savivaldybės tarybos
2016 m. lapkričio 24 d.
sprendimu Nr. TS-310

PATVIRTINTA

Utenos r. Sudeikių daugiafunkcio centro
direktorius 2016 m. lapkričio 29 d.
įsakymu Nr. V-38

UTENOS R. SUDEIKIŲ DAUGIAFUNKCIO CENTRO IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Švietimo teikėjo pavadinimas: Utenos r. Sudeikių daugiafunkcis centras, trumpasis pavadinimas – Sudeikių daugiafunkcis centras.

Centro teisinė forma – savivaldybės biudžetinė įstaiga, turinti viešojo juridinio asmens statusą.

Centro buveinė - Aukštaičių g. 22, Sudeikiai, Utenos r., tel. 838934332, svetainė: www.sudeikiai.utena.lm.lt, el. paštas: sudeikiupm@sudeikiai.utena.lm.lt

Švietimo teikėjo savitumas: Ikimokyklinio ugdymo grupė - mišri. Pagal ikimokyklinio ugdymo programą ugdomi 1,5 – 6 metų amžiaus vaikai, kartu ugdomi ir priešmokyklinio amžiaus vaikai. Ikimokyklinio ugdymo grupėje dirba dvi auklėtojos, auklėtojos padėjėja ir laisvalaikio užimtumo koordinatorius (veda muzikines pamokėles). Dauguma vaikų į ikimokyklinio ugdymo grupę atvežami ir iš jo parvežami į namus mokykliniu geltonuoju autobusiuku. Yra paskirtas vaikus lydintis asmuo.

Utenos r. Sudeikių daugiafunkcio centro ikimokyklinio ugdymo grupės darbas orientuotas į gamtotyrą, nes mokykla įsikūrusi šalia Alaušo ežero, netoli yra miestelio parkas, miškas, Giedrio ežeras, Sudeikių apylinkėse nemažai gamtos, istorinių, etnokultūrinių paminklų, prie mokyklos įrengta Lauko klasė. Yra sudarytos visos sąlygos gamtos tyrinėjimui, etnokultūrinių tradicijų puoselėjimui, žaidimams, bendravimui, kūrybai, edukacinių pamokėlių vedimui gamtoje. Kadangi ikimokyklinio ugdymo grupė yra Sudeikių daugiafunkcio centro patalpose, tai ikimokyklinukai bendrauja su centro darbuotojais, miestelio bendruomene, rengia bendras šventes, dalyvauja daugiafunkcio centro ir miestelio kultūros centro, bendrijos „Tėviškės pastogė“ renginiuose. Didelis dėmesys skiriamas ir darbui su tėvais: jie dalyvauja visuose renginiuose, kūrybinėse popietėse daugiafunkcio centro suorganizuotuose seminaruose ir susirinkimuose, gerumo akcijose siekiant efektyvesnio bendradarbiavimo vaikų ugdyme.

Vietos bendruomenei daugiafunkciame centre įrengta sporto salė, dušo kabinos, pastatyti treniruokliai, rengiami jaunimo laisvalaikio ir bendruomenės narių kambariai, socialinių įgūdžių formavimo kabinetas, skalbykla, yra prieiga prie interneto, kompiuterių klasė. Patekimas į Sudeikių daugiafunkcio centro patalpas pritaikytas ir žmonėms, turintiems negalią.

Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai: Buvo atlikta tėvų ir vietos bendruomenės apklausa, kuri parodė, kad tėvams svarbu, kad būtų sudarytos palankios ugdymosi sąlygos, kad būtų ugdomi sveikos gyvensenos, mokėjimo bendrauti su bendraamžiais ir su suaugusiais, savarankiškumo, pažintiniai, kūrybiniai gebėjimai, kad vaikas ikimokyklinio ugdymo grupėje patirtų teigiamas emocijas, jaustųsi saugiai.

II SKYRIUS IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Vaikų ugdymas Utenos r. Sudeikių daugiafunkcio centro ikimokyklinio ugdymo grupėje grindžiamas šiais principais:

Humaniškumo - vaikas gerbiamas kaip asmenybė, pripažįstama teisė būti skirtingam, atsižvelgiama į vaiko poreikius, interesus, tėvų lūkesčius. Ugdymas vyksta ramioje, saugioje aplinkoje, kurioje vaikas turi galimybių išreikšti save, parodyti savo gebėjimus, kūrybiškumą.

Tautiškumo - puoselėjamos ir gaivinamos tradicinės kultūros, šeimos vertybės, pabrėžiant savo krašto savitumą, siekiant išlaikyti lietuviams būdingą dvasinį ryšį su gamta ir jos laiko ritmais.

Demokratiškumo - šeimos ir ikimokyklinio ugdymo įstaigos bendradarbiavimas, derinant tėvų ir pedagogų iniciatyvas, partnerystės plėtojimas, tėvų ir vietos bendruomenės švietimas, lygių galimybių visiems vaikams sudarymas.

Prieinamumo - ugdymo turinys sudaromas taip, kad jį būtų galima lanksčiai taikyti atsižvelgiant į vaiko amžių, individualius poreikius, interesus bei galimybes.

Tęstinumo - vaiko gyvenimas ikimokyklinio ugdymo grupėje - tąsa šeimos gyvenimo. Čia kuriama namų aplinka, švenčiamos tos pačios šventės, kalbama apie tuos darbus, kuriuos dirba jų tėvai, šeimos nariai, skaitomos iš namų atsineštos knygos, vaikų žurnalai.

III SKYRIUS IKIMOKYKLINIO UGDYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Tikslas - atsižvelgiant į pažangiausias mokslo ir visuomenės raidos tendencijas kurti sąlygas, padedančias vaikui tenkinti prigimtinius, kultūros, taip pat etninius, socialinius, pažintinius poreikius.

Uždaviniai:

1. Saugoti ir stiprinti vaiko psichinę ir fizinę sveikatą, garantuoti jo saugumą, tenkinti aktyvumo ir judėjimo poreikį.
2. Ugdyti vaiko pažintinę, kalbinę, kultūrinę, socialinę, meninę patirtį.
3. Puoselėti šeimos, dvasines, tautines vertybes reikalingas būsimam Lietuvos piliečiui.
4. Sudaryti sąlygas gamtos stebėjimui ir tyrinėjimui, mokyti ją saugoti ir mylėti, parodyti įvairius jos pažinimo būdus.
5. Bendradarbiauti su tėvais ugdant vaikus.

IV SKYRIUS UGDYMO TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

Ugdomoji aplinka turi būti: saugi, jauki, primenanti namus, kviečianti, skatinanti eksperimentuoti, kurti, lengvai prieinama, patogi, labili, atitinkanti vaiko raidą. Vaikų ugdymui išnaudojamos visos grupės erdvės, daugiafunkcio centro socialinių įgūdžių formavimo kabinetas, sporto salė, informacinių technologijų kabinetas, kiemas, artimiausia daugiafunkcij centrą supanti aplinka. Parenkant ugdymo (si) turinį, atsižvelgiama į vaikų amžių, poreikius, tėvų lūkesčius, grupės aplinką. Ugdymo turinys visai grupei pritaikomas orientuojantis į bendrus grupę lankančių vaikų poreikius, ypatumus, turimą socialinę patirtį, kompetencijas bei amžių. Ugdymo turinys planuojamas naudojantis vaikų pasiekimų aprašu, kuriame kiekvienoje iš 18 vaiko ugdymosi pasiekimų sričių pateikiamos vertybinės nuostatos ir gebėjimai, kuriuos vaikas turėtų įgyti iki šešerių metų.

Ugdymo turinyje nurodomos keturios vaikų amžiaus grupės (1,5 – 3 m., 3 – 4 m., 4 – 5 m. ir 5 – 6 m.), kurios iš dalies atspindi jų gebėjimus ir veiksena, priskiriant juos 5 kompetencijoms (vadovaujantis „Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu“): **socialinei** (emocijų suvokimas ir

raiška, savireguliacija ir savikontrolė, savivoka ir savigarba, santykiai su suaugusiais, santykiai su bendraamžiais), **komunikavimo** (sakytinė ir rašytinė kalba), **pažinimo** (iniciatyvumas ir atkaklumas, aplinkos pažinimas, skaičiavimas ir matavimas, tyrinėjimas, mokėjimas mokytis, problemų sprendimas, kūrybiškumas.), **sveikatos saugojimo** (kasdienio gyvenimo įgūdžiai, fizinis aktyvumas) ir **meninei** (meninė raiška, estetinis suvokimas.), kurių kiekviena siejasi su 18 ugdymosi pasiekimų sričių.

Ikimokyklinio ugdymo grupėje dirbama šiais ugdymo metodais: žaidybiniais, vaizdiniais, praktiniais, žodiniais, kūrybiniais, kuriais siekiama:

Kurti stimuliuojančią aplinką ir bendravimą.

Skatinti vaikų savarankiškumą.

Sudaryti palankias sąlygas vaikui atsiskleisti ir tobulėti.

Vaiko ugdymą susieti su natūralia aplinka, gamta.

Skatinti tyrinėti, daryti atradimus ir ieškoti sprendimų.

Skatinti mąstyti, kaupti patirtį, tenkinant individualius vaiko poreikius.

Remtis vaiko gyvenimiška patirtimi- žaidimu, kuriame vaikas suvokia ir atkuria aplinkinį pasaulį.

Ugdymo priemonės parenkamos taip, kad atitiktų vaikų amžių, individualius gebėjimus, skatintų kaupti patirtį kiekvienoje ugdymo (si) srityje. Stengiamės, kad priemonės būtų funkcionalios ir padėtų skatinti vaiko savarankiškumą ir aktyvumą, tenkintų norą žaisti ir bendrauti su kitais, pažinti aplinką, tyrinėti, eksperimentuoti, atrasti, ugdytis meninei saviraiškai ir kūrybiškumui, kurti sąlygas vaikų kultūrai ir tautinei savimonei plėtotis.

V SKYRIUS UGDYMO PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Medžiaga apie vaiko pasiekimus kaupiama aplanke, kuriame kaupiami ir vaiko darbeliai, piešiniai, fotonuotraukos, kontroliniai lapai, vaiko savęs vertinimo pavyzdžiai, užrašytos vaiko mintys ir sumanymai. Auklėtojos, norėdamos pažinti vaiką, visus metus jį stebi, taiko kitus pažinimo metodus ir būdus (stebėjimą, pokalbius su vaiku natūralioje kasdienėje aplinkoje, vaiko veiklos ir kūrybos produktų analizę, vaiko kalbos bei veiklos garso, vaizdo įrašus, pokalbius su vaiko tėvais) , išsiaiškina vaiko gebėjimus atskirose srityse, bendravimo ir veiklos ypatumus. Vaikų pasiekimai vertinami du kartus per metus (rudenį ir pavasarį), naudojantis vaiko pasiekimų aprašu, kur kaip orientyras yra 18 esminių nuostatų ir gebėjimų, remiantis vaiko raidos žingsniais. Grupėje yra iškabintas „ Kišenėlių paštas“. Kiekvienas vaikas turi savo kišenėlę, į kurią dedami užfiksuoti vaiko pasiekimai(pasakytos mintys, poelgiai, pasiūlytos idėjos). Su šia informacija kasdien gali susipažinti tėvai. Kiekvieno mėnesio pabaigoje lapeliai su turima informacija apie vaiko pasiekimus išimami ir klijuojami į vaikų pasiekimų aplankus, prieš tai auklėtojai išanalizavus ir apibendrinus vaiko padarytą pažangą. Rudenį ir pavasarį daromos vaiko pasiekimų diagramos pagal 18 esminių nuostatų, remiantis vaiko raidos žingsniais. Vertinant atsižvelgiama ne į vaiko nesėkmes, o jo daromą pažangą. Vaiko pasiekimų diagrama parodo kurioje ugdymo (si) srityje buvo padaryta pažanga, padeda numatyti kuriai sričiai skirti daugiau dėmesio. Vertinant vaiko pasiekimus laikomasi vertinimo ir jų pateikimo etikos reikalavimų, užtikrinamas jų laikymo saugumas.

Pasiekimų vertinimas mokslo metų pradžioje grindžiamas tuo, kad auklėtoja išsiaiškina realius vaiko gebėjimus bei patirtį, numato tolimesnio ugdymo gaires, sudaro individualią programą vaikui ar vaikų grupei.

Vertinant mokslo metų pabaigoje - nustatoma individuali kiekvieno vaiko padaryta pažanga, informuojami tėvai apie vaiko gebėjimus. Išeinant vaikui į mokyklą aplankas atiduodamas.

VI SKYRIUS NAUDOTA LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras 2016
 2. Švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 18 d. įsakymu patvirtintas ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašas;
 3. Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas.
 4. Vaiko gerovės valstybinės politikos koncepcija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2003-08-20 nutarimu Nr. IX-1569.
 5. Jungtinių tautų vaiko teisių konvencija, ratifikuota 1995 m. liepos 3 d. Lietuvos Respublikos įstatymu Nr. I-983.
 6. Lietuvos vaikų ikimokyklinio ugdymo koncepcija, 1989.
 7. Ankstyvojo ugdymo vadovas. O. Monkevičienė. Vilnius: Minklės leidyba, 2001.
 8. Ikimokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. D. Trister Dodge „Persvika“, 2007.
 9. Verseckienė O., Marcinkas F. Po tėviškės dangum. Etninio ugdymo gairės. 1995.
 10. Aukime sveiki ir stiprūs. Vaikų sveikatos ir fizinio ugdymo programa. Klaipėda: Klaipėdos universiteto leidykla. 2000.
 11. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Švietimo aprūpinimo centras. Vilnius. 2006.
 12. Mockevičienė O., Palačionienė L. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikų socialinių įgūdžių ugdymo ir žalingų įpročių prevencijos programa. Vilnius. Visuomenės sveikatos ugdymo centras. 2003..
 13. Audronė Juozaitytė, Ramutė Gaučaitė, Aušra Kazlauskienė. Informavimas apie ikimokyklinį, priešmokyklinį ugdymą ir švietimo pagalbą. Leidykla „Lucilijus“ 2009.
 14. Žukauskienė R. Raidos psichologija. Vilnius. 1996.
 15. Vaikų brandumas mokyklai. Vilnius. 2007.
-